CEES DE JONG
Tapuitlaan 96, 7905 CZ Hoogeveen
Tel. 0528 - 26 70 14, jonghijs@home.nl

UITREIKING P. VAN DER LIJNONDERSCHEIDING 2008

De Commissie Van der Lijn, Boelens en Hellinga heeft besloten dit jaar de P. van der Lijnonderscheiding toe te kennen aan Jan Faber, een eminent amateurgeoloog uit Giekerk.
Hij mag zich aansluiten bij een rij voorgangers die ieder van grote betekenis zijn (geweest) voor de geologie in Nederland. Hun namen zijn: A.P. Schuddebeurs (1983), H.W. Oosterink (1984), L.W. Hordijk (1987), D. Mol (1988), J.W.M. Jagt (1989), J.H. Römer (1991), W. van der Bruggen (1995), F. Rhebergen (1999), H. Steur (2001), K. Post (2003), H. Bongaerts (2004), F. van Nieulande (2005) en A.J.G. Verhaard (2007; Afb. 1).

Op zaterdag 27 september 2008 werd aan Jan Faber de onderscheiding uitgereikt in het kerkje op het eiland Schokland. Het was, om de feestvreugde te verhogen, die dag een prachtige najaarsdag.
Nadat de voorzitter, Jaap Veenvliet, de bijeenkomst had geopend kreeg de burgemeester van de Noordoostpolder, de heer W.L.F.C. ridder van Rappard het woord.

Afbeelding 1. De winnaars van 2007 en 2008 van de Van der Lijnonderscheiding: Louis Verhaard en Jan Faber. Foto: BOHO-team.

Afbeelding 2.
De burgemeester W.L.F.C. ridder van Rappard toont het conglomeraat. Het is duidelijk dat de onderscheiding bij Jan Faber welkom is. Foto: BOHO-team.

Afbeelding 3.
De burgemeester W.L.F.C. ridder van Rappard overhandigt de oorkonde aan Jan Faber. Mevrouw Faber kijkt op de achtergrond trots toe. Foto: BOHO-team.

Hij vond het uitreiken van zo'n onderscheiding altijd weer een hoogtepunt bij de uitoefening van zijn ambt. Sinds kort is het eiland Schokland aangemerkt als een zelfstandig dorp in de gemeente N.O.P. Deze gemeente heeft nu 12 dorpen. En Schokland staat dan toch maar op de lijst van Werelderfgoed van de Unesco.

De lofrede werd uitgesproken door Wim Hoogendoorn. Hij legde uit dat er een grote verscheidenheid bestaat tussen "allemaal van die geologen". Er zijn professionals van de universiteit, die na hun studie ook beroepsmatig met de geologie bezig zijn. Na een dag hard werken willen ze ook wel eens iets anders doen als geologie. Het kenmerk van de amateurs is dat ze naast hun beroep in de avonden en weekeinden bezig willen zijn met de geologie. Bij de amateurs kom je een grote mate van enthousiasme en gedrevenheid tegen,

Zij vormen een belangrijke inspiratiebron voor toekomstige studenten en katalyseren daarmee de geologie. Zo'n amateur-geoloog is nu Jan Faber. Jan is in 1957 begonnen met zijn hobby. Al werkend, studerend en bouwend is deze hobby aardig 'uit de hand gelopen'.

Afbeelding 4.
Het publiek in het kerkje op Schokland gunt Jan Faber de onderscheiding van harte.
Foto: BOHO-team.

Het begon met activiteiten in zijn directe leefomgeving, de keileembult Trynwâlden waarover later dekzand is gelegd. Dat zand is later deels weggegraven voor ophoogzand in Leeuwarden. In 1979 kwam de ruilverkaveling Tietjerksteradeel op gang. Er werden nieuwe sloten gegraven die kwamen in de keileembult.
De stenen die vrij kwam werden door Jan 'gearresteerd'. Dat vormde bij hem thuis een 'steenwoestijn'. Maar bij Jan ging het verder. Dankzij zijn doorzettingsvermogen en creativiteit werd, als afronding van de ruilverkaveling, het Geologisch Monument te Mûnein opgericht.
En wat voor een Monument. Het beeldt de landkaart uit van Scandinavië. Gidsgesteenten werden zo veel mogelijk op de plaats van herkomst gelegd. In totaal zijn ca. 10.000 stenen verwerkt. De opening vond plaats op 25 september 1999 in bijzijn van o.a. de ambassadeur van Zweden. Tevens memoreerde Wim Hoogendoorn de vele gesteentetellingen die Jan Faber mogelijk maakte en zelf realiseerde en de publikatie dit jaar van het boek van de hand van Jan getiteld: "Het eiland Trynwâlden". Dit boek behandelt de ontstaanswijze en de aangetroffen zwerfstenen van dit eiland. Voorwaar prestaties van formaat. "Kortom Jan, je bent een kei!".

Hierna reikte de burgemeester van de Noordoostpolder de onderscheiding uit, bestaande uit een conglomeraat (Afb. 2) en een oorkonde (Afb. 3) "op grond van zijn verdiensten voor de geologie van Friesland in het algemeen en het totstandbrengen van het Geologisch Monument te Mûnein in het bijzonder". Tot slot sprak Jan Faber zijn dankwoord uit.

Hij vertelde dat al zijn collega-amateurgeologen één ding gemeen hebben: Ze stellen zich allemaal de vraag "Waarom is dit zo en waarom is dat weer anders, waarom?". En elk antwoord levert weer twee nieuwe vragen op. Ze hebben allemaal dezelfde gedrevenheid. Hij merkte op dat hij de enige noorderling is die deze prijs heeft gekregen. Kennelijk als gevolg van de geologische opbouw van Nederland. Het Noorden lijkt minder spannend te zijn. Echter, de werkelijkheid is anders! "Het is toch niet niks om op een oppervlakte van enkele km² stenen aan te treffen die afkomstig zijn van een gebied van enkele miljoenen km²s". Het land is veel rijker aan geologie dan men wil denken. Vooral het noorden met zijn erfenis van de grootste geologische ramp aller tijden: de IJstijd.

Hierna volgde nog een geanimeerd samenzijn waarbij we allen elkaar heel wat verhalen hadden te vertellen.

Tip: Op www.digitaalzwerfstenenmuseum.nl is bij het onderdeel gesteentetuinen het Geologisch Monument te Mûnein te bewonderen.